

Dnr Af-2016/0008 4087

Datum: 2016-06-22

Avsändarens referens: Fi2015/0487/S3

Finansdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissyttrande: Skatteverkets promemoria Samordningsnummer till asylsökande (dnr Fi2015/0487/S3)

Arbetsförmedlingen har ombetts att lämna svar på ovanstående remiss och lämnar härmed sitt yttrande.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen har sammanfattningsvis följande synpunkter:

- Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att Migrationsverket ska ges möjlighet att rekvirera samordningsnummer för asylsökande. Den föreslagna förändringen gör det lättare för Arbetsförmedlingen att skriva in asylsökande som har rätt att arbeta och det innebär att det blir lättare att följa individen under en längre period.
- Ett viktigt syfte med samordningsnummer är att minska risken för personförväxling. Förslaget att asylsökande som inte kan styrka sin identitet ska få samordningsnummer innebär att ett antal frågor bör beaktas i de utredningar som tillsats och den kommitté som inrättats för att utreda bland annat ID-relaterad brottslighet. Några av dessa frågor är:
  - att det i praktiken blir svårt att använda ostyrkta samordningsnummer då det inte går att göra en koppling mellan personen som uppger sig ha ett samordningsnummer och numret i fråga då det inte är möjligt att kräva giltig ID-handling.
  - att det finns större risk för att en individ tilldelas flera samordningsnummer om det saknas krav på styrkt identitet
- Arbetsförmedlingen instämmer i förslaget att det är av stor vikt att det blir en tydlig åtskillnad mellan styrkta och ostyrkta samordningsnummer.

Arbetsförmedlingen nuvarande ärendehantering gällande asylsökande

De asylsökande som av Migrationsverket fått beslut om undantag från arbetstillstånd (AT-und) och som således har rätt att arbeta i Sverige har också rätt att skriva in sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. Då samordningsnummer inte är ett krav för att kunna ge Arbetsförmedlingens grundläggande service har det inte funnits något krav att arbetsförmedlare ska rekvirera samordningsnummer. Istället har den asylsökande i normalfallet skrivits in manuellt genom pappersblankett. Ett grundläggande stöd har kunnat ges målgruppen med exempelvis stöd till översättning av utbildningsdokumentation för att personen ska kunna påbörja en prövning från exempelvis Universitets- och högskolerådet. Migrationsverket har dock haft huvudansvaret för den organiserade sysselsättningen under asyltiden samt fattat beslut om praktik eller möjligheten att arbeta.

De som skrivs in manuellt ingår inte i arbetslöshetsstatistiken och kan inte ta del av Arbetsförmedlingens programinsatser. Då det är en arbetsmarknadspolitisk bedömning som ska avgöra vilket stöd en arbetssökande ska få så har den generella bedömningen varit att programinsatser inte varit aktuellt för personer som inte har en fast koppling till den svenska arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingens synpunkter

Arbetsförmedlingen lämnar följande synpunkter på författningsförslagen. Numreringen och rubrikerna nedan utgår från kapitelindelningen i promemorian.

1.5 Förslag till förordning om ändring i folkbokföringsförordningen (1991:749)

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget att Migrationsverket ges möjlighet att rekvirera samordningsnummer för samtliga asylsökande. Detta kommer väsentligen underlätta Arbetsförmedlingens ärendehantering gällande asylsökande. Det blir lättare att skriva in arbetssökande i myndighetens verksamhetssystem och det blir lättare att följa individen under en längre period. Samarbetet mellan myndigheter kommer också underlättas avsevärt. Att den asylsökande får ett samordningsnummer kan effektivisera hälso- och sjukvårdsinsatser under asyltiden vilket i sin tur kan leda till att Arbetsförmedlingens arbete i det senare skedet underlättas. Bland annat genom att tiden det tar fram till att en eventuell hälsoproblematik identifieras blir kortare och anpassningar av insatser kan göras tidigare.

Att samtliga asylsökande tilldelas samordningsnummer innebär med stor sannolikhet att fler asylsökande med beslut om AT-und kommer vända sig till Arbetsförmedlingen för att bli inskrivna och få stöd. Incitamenten att skriva in sig

hos Arbetsförmedlingen och att komma i arbete ökar sannolikt också markant genom den aviserade lagändringen om tillfälliga uppehållstillstånd där permanent uppehållstillstånd villkoras mot att man kommer i osubventionerad anställning. Enligt promemorian antas ca 70 000 personer vara aktuella för tilldelning av samordningsnummer redan vid lagens ikraftträdande den 1a juli 2017. Samtidigt beräknar Migrationsverket att ca 75 000 kommer söka asyl under 2017. Under 2015 var det ungefär en tredjedel av de asylsökande mellan 20-64 år som fick beslut om AT-und. Sammantaget innebär detta att en stor grupp asylsökande får möjlighet att på ett enklare sätt skriva in sig som arbetssökande i Arbetsförmedlingens verksamhetssystem och att förväntningarna att få insatser kommer öka. Att tidigt få relevanta insatser är något som avsevärt kan påskynda inträdet på arbetsmarknaden men om Arbetsförmedlingen får ett större ansvar genom att fler skriver in sig som arbetssökande under asyl-tiden så innebär det ett utökat resursbehov för Arbetsförmedlingen.

Enligt rådande författning i 5 a § FOF får samordningsnummer för personer med ostyrkt identitet enbart rekvideras för särskilda ändamål. Ändringsförslaget innebär att det blir möjligt för Migrationsverket att rekvidera samordningsnummer för samtliga asylsökande med ostyrkt identitet då kravet på särskilt ändamål tas bort. Förslaget att asylsökande som inte kan styrka sin identitet ska få samordningsnummer innebär att ett antal frågor bör beaktas i de utredningar som tillsats och den kommitté som inrättats för att utreda bland annat ID-relaterad brottslighet. Några av dessa frågor är:

- att myndigheter, vårdgivare eller någon annan organisation inte kan säkerställa en koppling mellan individen som uppger sig ha ett visst samordningsnummer med samordningsnumret i fråga då det saknas giltig ID-handling. Även om samordningsnumret framgår på LMA-kortet så är LMA-kortet i sig inte en giltig ID-handling.
- att det är oklart hur en myndighet, vårdgivare eller annan organisation ska veta att samordningsnumret som en person uppger i en kontakt är styrkt eller ostyrkt och om myndigheten således kan/ska begära att personen uppvisar giltig ID-handling eller ej.
- att det avsiktligt eller oavsiktligt blir lättare för en privatperson att få fram information om en individ från en myndighet, vårdgivare eller annan organisation då det ej är möjligt att kräva giltig ID-handling.
- att risken ökar för att en individ tilldelas flera samordningsnummer om det saknas krav på styrkt identitet. Att ovan nämnda frågor beaktas är av stor vikt för att den generella tilliten till samordningsnummer inte ska minska. Samordningsnumren har redan i dagsläget en betydligt lägre status än personnummer vilket bland annat framkommer i lagrådsremissen

*Personnummer och samordningsnummer.*¹ Detta problem riskerar att tillta genom en ökad komplexitet med att förstå skillnaden mellan styrkta och ostyrkta samordningsnummer.

Om samordningsnummer kommer utfärdas även till personer som inte kan styrka sin identitet så är det av stor vikt att styrkta och ostyrkta samordningsnummer särskiljs på ett tydligt sätt. Detta för att Arbetsförmedlingen på ett enkelt sätt ska kunna identifiera de olika ärenden där särskild uppmärksamhet ska ägnas.

Samordningsnummer skiljer sig i dagsläget från personnummer på så sätt att siffrorna för dag adderas med 60. Om det beslutas att personer med ostyrkt identitet ska få samordningsnummer skulle man exempelvis kunna särskilja ostyrkta samordningsnummer från styrkta samordningsnummer genom att siffrorna för månad också adderas med 60. På så vis skulle myndigheten eller den organisation som individen vänder sig till direkt veta att det samordningsnummer som personen uppger sig ha är ett ostyrkt samordningsnummer där det inte finns möjlighet att begära ID-handling.

Oavsett hur systemet utformas så krävs det en stor informationsinsats för att myndigheter och andra organisationer ska förstå den stora skillnaden mellan styrkta och ostyrkta samordningsnummer.

1.8 Förslag till förordning om ändring i utlänningsförordningen (2006:97)

Enligt promemorians förslag ska Migrationsverket underrätta Skatteverket när ett beslut om avvísning eller utvisning har vunnit laga kraft. Arbetsförmedlingen instämmer i förslaget att ett sådant beslut bör resultera i att Skatteverket markerar samordningsnumret som inaktivt i folkbokföringsdatabasen. Detta möjliggör att Arbetsförmedlingen, genom den koppling som finns mellan vårt verksamhetssystem och folkbokföringsdatabasen, kan få en indikation när ett samordningsnummer inte längre bör användas vilket kan resultera i att personen också skrivs ut från Arbetsförmedlingen.

Mikael Sjöberg

generaldirektör

Joel Hellstrand
kvalificerad handläggare

¹ Lagrådsremiss- Personnummer och samordningsnummer (2008-12-18):
<http://www.regeringen.se/contentassets/95be1fd6d81941c6a8fo2ode5a50789d/personnummer-och-samordningsnummer-lagratsremiss>

Beslut i ärendet har fattats av generaldirektör Mikael Sjöberg. Ärendet har föredragits av kvalificerad handläggare Joel Hellstrand. I den slutliga handläggningen av ärendet har enhetschef för Integration och etablering Mathias Wahlsten samt sektionschef för sektion strategi Annie Rubensson deltagit.

